

Advies voor richtlijnen voor de
inhoud van het milieu-effectrapport
AVI-slakkenbehandelingsinstallatie
Dordrecht

14 juni 1993

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Advies

Advies voor richtlijnen voor de inhoud van het
milieu-effectrapport AVI-slakken Dordrecht / [Commissie
voor de milieu-effectrapportage]. - Utrecht : Commissie
voor de milieu-effectrapportage
ISBN 90-5237-520-8

Trefw.: milieu-effectrapportage ; Dordrecht /
vuilverwijdering ; Dordrecht.

commissie voor de milieu-effectrapportage

College van Gedeputeerde Staten van
van de provincie Zuid-Holland
Dienst Water en Milieu
Postbus 90602
2509 LP DEN HAAG

uw kenmerk
54559

uw brief
6 april 1993

ons kenmerk
U396-93/Ho/mp/495-22

onderwerp
advies voor richtlijnen
AVI-slakkenbehandelingsinstallatie Dordrecht

Utrecht,
14 juni 1993

Met bovengenoemde brief verzocht U de Commissie voor de milieu-effectrapportage advies uit te brengen voor de richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport (MER) inzake een inrichting voor de bewerking van slakken van afvalverbrandingsinstallaties.

Overeenkomstig artikel 7.14, eerste lid van de Wet milieubeheer bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

Gezien de verwevenheid van de in werking zijnde installatie met de activiteiten op de stortplaats Crayestein-West is in de richtlijnen op relevante punten informatie gevraagd over milieuaspecten van de stortplaats.

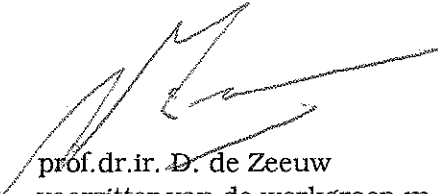
Daarnaast vraag ik Uw aandacht voor het volgende:

Het gebruik van slakken als secundaire grondstof vindt op dit moment plaats op basis van de VROM/DGMH notitie "Milieuhygiënische voorwaarde van het ongebonden toepassen van slakken van AVI's op de bodem in grond- en wegbouwkundige werken", daterend uit 1986. Recente metingen van Rijkswaterstaat en RIVM tonen aan dat sprake is van emissies van verontreinigende stoffen, die de concept-normstelling voor bepaalde stoffen, opgenomen in het ontwerp-Bouwstoffenbesluit (1991), overschrijden.

In verband hiermee vraagt de Commissie Uw aandacht voor de toepassing van andere bewerkingstechnieken van slakken, zoals immobilisatietechnieken.

Aangezien in de onderhavige situatie sprake is van een bestaande installatie heeft de Commissie het opnemen van alternatieve bewerkingsprocedés in deze richtlijn achterwege gelaten.

De Commissie hoopt met dit advies een constructieve bijdrage aan de tot standkoming van de richtlijnen te hebben geleverd. Zij zal graag vernemen op welke wijze U gebruik zult maken van dit advies.

prof. dr. ir. D. de Zeeuw
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
AVI-slakkenbehandelingsinstallatie
Dordrecht

In afschrift aan: Dagelijks Bestuur Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden

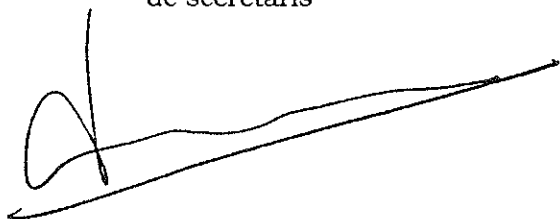
Advies voor richtlijnen voor de
inhoud van het milieu-effectrapport
AVI-slakkenbehandelingsinstallatie
Dordrecht

Advies op grond van artikel 7.14, eerste lid van de Wet milieubeheer voor de richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport AVI-slakkenbehandelingsinstallatie Dordrecht,

uitgebracht aan het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland (coördinerend bevoegd gezag) door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. AVI-slakkenbehandelingsinstallatie Dordrecht

de secretaris

ir. V.J.H.M. ten Holder

de voorzitter

prof.dr.ir. D. de Zeeuw

Utrecht, 14 juni 1993

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
SAMENVATTING	1
1. INLEIDING	3
2. PROBLEEMSTELLING EN DOEL	4
3. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN	5
4. DE BESTAANDE ACTIVITEIT EN HET ALTERNATIEF	5
4.1 Algemeen	5
4.2 De bestaande activiteit	6
4.2.1 Situering	6
4.2.2 Afvalstoffen: vóór bewerking	6
4.2.3 Aan- en afvoer, opslag	6
4.2.4 Geluid, lucht, bodem en afvalwater en afvalstoffen	7
4.2.5 Afvoer secundaire grondstoffen	8
4.2.6 Bedrijfsvoering	8
4.3 Alternatieven	8
4.3.1 Referentie-situatie/nul-alternatief en autonome ontwikkeling	8
4.3.2 Meest milieuvriendelijk alternatief	9
5. DE OORSPRONKELIJKE TOESTAND VAN HET MILIEU EN AUTONOME ONTWIKKELING	9
6. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	10
6.1 Algemeen	10
6.2 Lucht	11
6.3 Bodem en water	11
6.4 Geluid	11
7. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN	12
8. OVERZICHT VAN LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE	13
9. EVALUATIE ACHTERAF	13
10. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER	14
11. SAMENVATTING VAN HET MER	14

BIJLAGEN

1. Brief van het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland d.d. 6 april 1993, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
2. Tekst van de openbare bekendmaking van de start van de m.e.r.-procedure, Staatscourant nr. 69 d.d. 8 april 1993.
3. Projectgegevens.
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen.

SAMENVATTING

Ter ondersteuning van de vergunningverlening (Wet Milieubeheer (Wm) en mogelijk Wet verontreiniging oppervlaktewateren) aan een stortplaats, waarop zich een inrichting bevindt voor de bewerking van slakken, wordt de m.e.r.-procedure toegepast. De slakkenbewerkingsinstallatie is reeds in bedrijf en wordt geëxploiteerd door Julianahaven V.O.F. en Non-Ferro Scheiding Dordrecht V.O.F. te Dordrecht.

De betreffende installatie bevindt zich op de stortplaats Crayestein-West, geëxploiteerd door de Gemeenschappelijke Vuilverwerking Dordrecht en Omstreken (GEVUDO).

Gezien de verwevenheid met de vergunningverlening aan de stortplaats, treedt GEVUDO op als initiatiefnemer in deze m.e.r.-procedure.

Het doel van dit advies van de Commissie is de milieu-aspecten van de activiteit af te bakenen en de gewenste inhoud van de richtlijnen voor het milieu-effectrapport (MER) aan te geven.

Probleemstelling en doel (hfdst. 2)

Het MER dient een beschrijving te geven van de probleemstelling, die in het verleden aanleiding is geweest tot het oprichten en in gebruik nemen van de huidige installatie.

Te nemen en eerder genomen besluiten (hfdst. 3)

Beschreven zal moeten worden:

- * ten behoeve van welke besluiten het MER is opgesteld en volgens welke procedures deze besluiten worden genomen, waarbij wordt ingegaan op de gedoogsituatie;
- * welke bestaande regelgeving, overheidsbesluiten e.d. de te nemen besluiten beïnvloeden, bijvoorbeeld door het opleggen van beperkingen;
- * welke privaatrechtelijke overeenkomsten invloed hebben op het functioneren van de installatie.

Bestaande activiteit en het alternatief (hfdst. 4)

De bestaande activiteit dient op de volgende wijze beschreven te worden:

- * de situering;
- * aard en de hoeveelheid afvalstoffen vóór bewerking;
- * aanvoer, afvoer en opslag;
- * geluid, lucht, bodem en water en afvalstoffen;
- * afvoer secundaire grondstoffen;
- * bedrijfsvoering.

De Commissie adviseert behalve de huidige bedrijfssituatie ook de bedrijfssituatie vóór ingebruikname van de installatie te beschrijven als referentiesituatie. Deze situatie kan worden beschouwd als basis voor de beschrijving van de 'oorspronkelijke toestand' van het milieu en de milieugevolgen van de autonome ontwikkeling.

Daarnaast zal een meest milieuvriendelijk alternatief moeten worden omschreven, zodat duidelijk wordt op welke wijze verbeteringen in de huidige situatie kunnen worden aangebracht.

Oorspronkelijke milieutoestand en autonome ontwikkeling (hfdst. 5)

De oorspronkelijke milieutoestand vóór ingebruikname van de installatie en de autonome ontwikkeling op de stortplaats ná ingebruikname van de installatie dienen te worden beschreven voor zover dit van belang is voor de voorspelling van de milieugevolgen.

Gevolgen voor het milieu (hfdst. 6)

Bij de beschrijving van de milieugevolgen zal naar de mening van de Commissie de nadruk dienen te liggen op een zoveel mogelijk kwantitatieve beschrijving van de volgende effecten:

- * lucht (incl. geur en stof);
- * bodem en water;
- * geluid.

Vergelijking van de alternatieven (hfdst. 7)

De milieugevolgen van de verschillende alternatieven zullen met elkaar en met de autonome ontwikkeling van het milieu moeten worden vergeleken.

Leemten in kennis, evaluatie achteraf (hfdst. 8 en 9)

Het MER moet de geconstateerde leemten in kennis en de relevantie ervan voor de besluitvorming aangeven. Aangezien de inrichting reeds in bedrijf is, dienen beschikbare evaluatie- en onderzoeksresultaten betrokken worden bij de samenstelling van het MER en bij de keuze voor (aanvullende) mitigerende maatregelen.

Vorm en presentatie, samenvatting van het MER (hfdst. 10 en 11)

De Commissie doet enkele aanbevelingen voor de vorm en de presentatie van het MER. De samenvatting van het MER zal kort en overzichtelijk en voor een breed publiek toegankelijk, de inhoud van het MER weer moeten geven.

1.

INLEIDING

Door Julianahaven V.O.F. en Non-Ferro Scheiding Dordrecht V.O.F. wordt sinds 1988 een slakkenbehandelingsinstallatie geëxploiteerd met een capaciteit van 60.000 ton. In deze installatie worden door middel van zeying en scheiding fracties verkregen, die gedeeltelijk hergebruikt worden.

De slakkenbehandelingsinstallatie beschikt over een bouwvergunning, die werd verleend op 22 maart 1988. Ten onrechte is voor deze installatie in het verleden géén vergunning aangevraagd op grond van de Afvalstoffenwet. Voor het oprichten van een inrichting voor het bewerken van afvalstoffen met een capaciteit van 25.000 ton per jaar of meer was een milieu-effectrapportage vereist op grond van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne.

De installatie bevindt zich op de stortplaats Crayestein-West, die wordt geëxploiteerd door de Gemeenschappelijke Vuilverwerking Dordrecht en Omstreken (GEVUDO). Voor deze stortplaats werd op 15 februari 1983 een vergunning verleend op grond van de Afvalstoffenwet. Deze vergunning is per 15 februari 1993 verlopen. Een aanvraag voor verlenging van de vergunning is ingediend. De Provincie is verzocht het in werking zijn van de stortplaats te gedogen. Het in gebruik zijn van de slakkenbewerkingsinstallatie maakt onderdeel uit van deze gedoogsituatie.

Het m.e.r. wordt opgesteld ten behoeve van de aanpassing van de vergunning van de stortplaats Crayestein-West in verband met opname van de slakkenbewerkinginstallatie in deze vergunning

Tegen deze achtergrond treedt de GEVUDO op als initiatiefnemer voor dit project.

Voor het lozen van afvalwater, afkomstig van de stortplaats Crayestein-West is door het Bestuur van het Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden op 19 september 1988 een vergunning afgegeven op grond van de Wet Verontreiniging Oppervlaktewater. Uit het op te stellen MER voor de slakkenbehandelingsinstallatie zal moeten blijken of voor deze installatie een nieuwe vergunning op grond van de Wet Verontreiniging Oppervlaktewater noodzakelijk is.

Per brief van 6 april 1993 (bijlage 1) heeft het College van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland mede namens het Bestuur van het Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) gevraagd advies uit te brengen over de richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport (MER). De startnotitie is 13 april 1993 bekend gemaakt (bijlage 2). De samenstelling van de werkgroep die het advies heeft opgesteld is weergegeven in bijlage 3. De werkgroep vertegenwoordigt de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies aangeduid als "de Commissie". Met dit advies beoogt de Commissie de milieu-aspecten van de activiteit af te bakenen en de gewenste inhoud van de richtlijnen voor het MER aan te geven.

Kennis is genomen van de inspraakreactie, die via het bevoegd gezag is ontvangen (zie bijlage 4).

2. PROBLEEMSTELLING EN DOEL

Artikel 7.10, lid 1, onder a van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "*een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd.*"

Het betreft een in werking zijnde installatie. Onder "voorgenomen activiteit" wordt in dit geval (het in werking zijn van) de bestaande slakkenbewerkingsinstallatie verstaan.

Het MER dient een beknopt overzicht te geven van de aard, voorgeschiedenis, achtergronden en knelpunten van de afvalproblematiek binnen de provincie Zuid-Holland voor zover relevant voor de verwijdering van reststoffen van afvalverbrandingsinstallaties.

Daarbij dient te worden ingegaan op het beleid van het Rijk, het Afval Overleg Orgaan (AOO), de betreffende AOO-regio en het beleid van de provincie Zuid-Holland voor de verwijdering van relevante afvalstoffen in relatie tot de slakkenbewerking.

Daarnaast dient het MER een korte beschrijving te geven van de voorgeschiedenis van de stortplaats Crayestein-West.

Aangegeven dient te worden welke probleemstelling in het verleden aanleiding is geweest tot het oprichten en in gebruik nemen van de huidige installatie. Hierbij dienen kwantitatieve gegevens verstrekt te worden over de ontwikkelingen in het aanbod van slakken en de afzet van de verkregen produkten. Tevens dient te worden ingegaan op de flexibiliteit van de inrichting om te kunnen reageren op wijzigingen in de afzetmogelijkheden als gevolg van wijzigingen in het kader van de Wet Bodembescherming inzake de toelaatbare samenstelling van de secundaire grondstoffen.

Deze gegevens dienen ter onderbouwing van de noodzaak van oprichting en het handhaven van de bestaande activiteit.

3. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN

Artikel 7.10, lid 1, onder c van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van overheidsorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."*

In het MER dient aangegeven te worden ten behoeve van welke besluiten het MER wordt opgesteld en door welke overheidsinstantie(s) deze besluiten zullen worden genomen. Tevens moet worden beschreven volgens welke procedure en volgens welk tijdplan dit geschiedt.

Ingegaan dient te worden op de achtergrond en inhoud van de huidige gedoogsituatie en de relatie met de te nemen besluiten.

Overheidsbesluiten en openbaar gemaakte beleidsvoornemens (onder andere op het gebied van afvalverwijdering, gebruik van bouwstoffen, ruimtelijke ordening, milieu en natuur en landschap) oefenen invloed uit, bijvoorbeeld door het opleggen van beperkingen aan het besluit waarvoor het MER wordt opgesteld. In het MER dient duidelijk te worden uitgelegd welke invloeden en beperkingen dit zijn en wat de besluiten en voornemens zijn waaruit deze voortvloeien. Ook de status van deze besluiten en voornemens dient aangegeven te worden.

Hierbij dient aandacht te worden besteed aan zowel publiekrechtelijk als privaatrechtelijk gesloten en nog te sluiten overeenkomsten. Daarbij dient te worden aangegeven of er sprake is van een acceptatieplicht van de slakken afkomstig van de AVI.

4. DE BESTAANDE ACTIVITEIT EN HET ALTERNATIEF

Artikel 7.10, lid 1, onder b van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen"*.

4.1 Algemeen

Zoals reeds onder hoofdstuk 2 werd aangegeven verstaat de Commissie onder "voorgenomen activiteit" het in gebruik zijn van de bestaande slakkenbewerkingsinstallatie.

De onderdelen van deze slakkenbewerkingsinstallatie en het alternatief dienen te worden beschreven voor zover die van belang zijn voor het beschrijven en voorspellen van te verwachten emissies en milieugevolgen. Daarbij zijn de onderdelen van belang, die samenhangen met te verwachten gevolgen voor de luchtkwaliteit (met name geur en stof), de bodem-, grondwater- en oppervlaktewaterkwaliteit (lozing van afvalwater) en de geluidbelasting.

Voor het verkrijgen van inzicht in emissies is het van belang een helder beeld te schetsen van de stofstromen zoals die in de inrichting plaats vinden, alsmede van de bewerkingen (inclusief bevochtiging), die deze stofstromen ondergaan en de daarbij behorende emissies (inclusief water). Een processchema zowel voor de gehele activiteit als voor de desbetreffende onderdelen, waarin deze stofstromen kwalitatief en kwantitatief zijn aangegeven, is noodzakelijk.

4.2 De bestaande activiteit

4.2.1 **Situering**

Een beschrijving dient te worden gegeven van de plaats van de installatie op de stortplaats alsmede van de plaatsen, waar tussentijdse opslag vóór en na bewerking plaatsvindt.

4.2.2 **Afvalstoffen:** vóór bewerking

Aangegeven dient te worden:

- welke acceptatiecriteria worden gesteld en op welke wijze deze gecontroleerd worden;
- wat er gebeurt met de slakken, die niet worden geaccepteerd;

4.2.3 **Aan- en afvoer, opslag**

- Op welke wijze vindt de inzameling en het transport van de slakken naar de op- en overslag plaats? Op welke uren van de dag c.q. dagen van de week vindt het transport plaats?
- Bij het transport (aan- en afvoer) dient met name aandacht te worden besteed aan de optredende verkeersbewegingen en de mogelijke toename van de verkeersintensiteit bij benutting van de volledige capaciteit van de installatie.
- Op welke wijze vindt laden en lossen plaats, en hoe worden tijdens het laden/lossen emissies tegengegaan (zowel bij ontvangst als afvoer)?
- Zijn er speciale milieu-voorzieningen op de stortplaats aanwezig of worden die getroffen bij de tijdelijke opslag van de slakken?
- Is bij de opslagcapaciteit rekening gehouden met buffer-capaciteit? Zijn er regels voor maximale duur van de opslag, vooral in verband met het voorkomen van geuroverlast?
- Hoe vindt opslag plaats, indien de slakken niet naar elders worden vervoerd?

Geluid:

De geluidemissie van de relevante geluidbronnen dient beschreven te worden op basis van bronsterkte- en bedrijfsduur-gegevens. Hierbij dient gebruik gemaakt te worden van een akoestische model conform de richtlijnen van de overheid, zoals opgenomen in de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai", rapport ICG-reeks nr. IL-HR-13-01. Voor de genoemde capaciteit-situaties dient de representatieve bedrijfs-situatie beschreven te worden. Het gaat hierbij om een beschrijving van niet-incidentele vol-bedrijf-situaties (meer dan 15 keer per jaar). Bij de akoestische model dient een duidelijk onderscheid gemaakt te worden tussen de dag-, avond- en nachtperiode, zoals gedefinieerd in voornoemde handleiding. Met behulp van het rekenmodel zal inzicht gegeven dienen te worden in de bijdragen van afzonderlijke geluidbronnen.

Indien sprake is van piekniveaus, dient dit te worden aangegeven. Aangegeven dient te worden welke maatregelen in de huidige situatie genomen zijn om de geluidemissie te beperken.

Lucht:

- In welke mate (absolute hoeveelheden en concentraties) worden geur en luchtverontreinigende stoffen (inclusief stof) geproduceerd?
- Op welke wijze wordt rekening gehouden met piekniveaus?
- Welke maatregelen worden genomen (overkapping, afzuiging en luchtbehandeling, luchtsluizen) om emissies naar de lucht te beperken of vermijden? Er dient te worden aangegeven waarom voor een bepaalde techniek is gekozen. Ook dient een beschrijving te worden gegeven van de werking van de voorzieningen en de bedrijfsvoering.
- Welke emissies (absolute hoeveelheden en concentraties) geur, stof en luchtverontreinigende stoffen treden uiteindelijk op naar de atmosfeer?

Bodem en afvalwater:

- Wat zijn de hoeveelheden en de samenstelling onder normale bedrijfsomstandigheden en in geval van storingen van de (afval)waterstromen van de bestaande activiteit (concentraties en absolute hoeveelheden)?
- Welke andere waterstromen (onder andere hemelwater) komen er voor?
- Op welke wijze worden de afvalwaterstromen behandeld c.q. afgevoerd?
- Op welke wijze, tijdens welk onderdeel van het proces en in welke mate (concentraties en absolute hoeveelheden) kunnen uitwerpen naar de bodem, het grond- en oppervlaktewater en de riolering optreden? Hoe worden deze uitwerpen beperkt of voorkomen?

Afvalstoffen: ná bewerking

- Wat zijn de hoeveelheden, de samenstelling en de bestemming van de afvalstoffen van de slakkenbewerkingsinstallatie, die op de stortplaats Crayestein-West of elders gestort worden?

- Welke zekerheden zijn er dat de verschillende afvalstoffen daadwerkelijk op de beschreven bestemmingen afgeleverd (kunnen) worden?

4.2.5 **Afvoer secundaire grondstoffen**

- Wat zijn de hoeveelheden, de samenstelling (fysisch, zoals korrelverdeling en vochtgehalte, en chemisch) en de bestemmingen van de stoffen, die de inrichting verlaten om elders als (secundaire) grondstof toegepast te worden?
- Welke zekerheden zijn er dat deze stoffen inderdaad als secundaire grondstof gebruikt zullen worden?
- Aangegeven dient te worden wat de flexibiliteit van de inrichting is om in te kunnen spelen op wijzigingen in de toelaatbare samenstelling van de secundaire grondstoffen op basis van het concept-Bouwstoffenbesluit (1991)?

4.2.6 **Bedrijfsvoering**

De bedrijfsvoering is van groot belang voor de beperking en beheersing van emissies naar het milieu. Er dient dan ook een beschrijving te worden gegeven van de bedrijfsvoering in normale situaties en van die situaties waarin onderhoud en reparaties worden uitgevoerd of waarbij onder extreme (weers)omstandigheden moet worden gewerkt.

Indien een intern milieuzorgsysteem wordt gehanteerd, dient dit te worden beschreven.

Het MER zal in ieder geval aandacht moeten besteden aan:

- de wijze waarop metingen plaatsvinden in ruimte en tijd van daadwerkelijke emissies naar bodem, water en lucht onder normale en bijzondere bedrijfsomstandigheden (monitoring);
- de maatregelen, die worden genomen, indien emissies bepaalde grenswaarden overschrijden, zoals bij calamiteiten.

4.3 Alternatieven

4.3.1 **Referentie-situatie/nul-alternatief en autonome ontwikkeling**

Een nul-alternatief in de strikte zin van de definitie acht de Commissie niet reëel, aangezien de activiteiten reeds in uitvoering zijn. De Commissie adviseert behalve de huidige situatie ook de situatie vóór het in werking treden van de installatie te beschrijven als referentiesituatie, met andere woorden de situatie zoals deze was ten tijde van de beslissing om de slakkenbewerkingsinstallatie te bouwen.

Inzicht dient te worden gegeven in de ontwikkeling van de stortplaats sinds de ingebruikname van de slakkenbewerkingsinstallatie, hetgeen een beeld geeft van de "autonome" ontwikkeling.

Hierbij dient met name te worden ingegaan op de milieuvorzieningen, die op de stortplaats zijn aangebracht vóór de betreffende installatie werd geplaatst, tijdens de plaatsing en daarna. Tenminste dient te worden ingegaan op:

- * de ligging van de stortzool ten opzichte van het grondwaterniveau;
- * de voorzieningen ten behoeve van opvang van percolaat;
- * onderafdichtingen.

4.3.2 **Meest milieuvriendelijke alternatief**

Artikel 7.10, lid 3 van de Wm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast."

Om na te gaan welke verbeteringen tot stand kunnen worden gebracht in de huidige situatie dient een meest milieuvriendelijk alternatief beschreven te worden.

Hierbij kan gedacht worden aan:

- emissie-beperkende maatregelen volgens de beste beschikbare technieken;
- het zoveel mogelijk beperken van het aantal transportbewegingen;
- indien nog niet aanwezig, het opzetten van een integraal milieuzorgsysteem.

5. DE OORSPRONKELIJKE TOESTAND VAN HET MILIEU EN AUTONOME ONTWIKKELING

Artikel 7.10, lid 1, onder d van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."

De Commissie beschouwt als de bestaande toestand van het milieu de toestand zoals die was vóór de ingebruikname van de installatie, waarbij de stortplaats reeds in gebruik was; verder aangeduid als de oorspronkelijke toestand. De oorspronkelijke toestand van het milieu en de autonome ontwikkeling in het studiegebied dient in het MER te worden beschreven voor zover die toestand van belang is voor de weergave van de gevolgen voor het milieu (zie hoofdstuk 6). Deze beschrijving heeft vooral ten doel inzicht te verschaffen in waar welke gevolgen zijn opgetreden. Het gaat dus niet zozeer om een volledige inventarisatie in het studiegebied, maar om een gerichte, milieurelevante inventarisatie ten behoeve van de besluitvorming.

De omvang van het studiegebied wordt bepaald door de maximale reikwijdte van de milieugevolgen en kan per milieu-aspect (lucht, bodem, water en dergelijke) verschillen.

De volgende aspecten dienen hierbij aan de orde te komen:

- de bodemopbouw en de kwaliteit van de vaste fase;
- de grondwaterkwaliteit, grondwaterstanden en grondwaterstromingsrichtingen;
- oppervlaktewaterkwaliteit;
- lozingspunten, hoeveelheid en samenstelling van het afvalwater;
- luchtkwaliteit, achtergrondniveaus van luchtverontreinigende componenten op leefniveau (met name geur en stof);
- relevante verkeersbewegingen en verkeersstructuur (in- en extern);
- geluidbelasting, zoveel mogelijk gekwantificeerd naar onderdeel van de dag en naar bron (industrie, verkeer);
Op tekening dienen de geluidgevoelige bestemmingen te worden aangegeven. Tevens dienen de beschouwde verkeerswegen met bijbehorende verkeersintensiteiten te worden aangegeven;
- visueel-ruimtelijke kenmerken van de omgeving, zoals openheid/geslotenheid;
- bestemmingen en functies van de locatie en het studiegebied: zijn er gevoelige objecten (bestaande en voorgenomen) in de directe omgeving van de locatie, zoals gevoelige industrieën, woongebieden, glastuinbouw- en landbouwgebieden, natuurgebieden, grondwaterbeschermingsgebieden, stiltegebieden, recreatiegebieden en waterwingebieden? Waarvoor zijn deze objecten gevoelig?

6. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

Artikel 7.10, lid 1, onder e van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."*

6.1 Algemeen

Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu van de bestaande activiteit en het meest milieuvriendelijke alternatief dient niet alleen aandacht te worden geschonken aan effecten van tijdelijke aard, maar vooral ook aan de permanente gevolgen. Ook moet worden nagegaan in hoeverre de gevolgen (nagenoeg) onomkeerbaar zijn. De gevolgen moeten zoveel mogelijk in hun onderlinge samenhang worden beschouwd. De effecten dienen gebaseerd te zijn op de maximale capaciteit van 60.000 ton/jaar en zullen moeten worden gerelateerd aan de oorspronkelijke toestand van het milieu en de autonome ontwikkeling in de periode na ingebruikname van de installatie.

Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu dient aandacht te worden besteed aan de effecten bij calamiteiten.

De effecten dienen gekwantificeerd te worden gepresenteerd en te worden getoetst aan bestaande grens- en richtwaarden.

Voor zover relevant dienen de milieugevolgen te worden weergegeven in samenhang met de effecten van andere bedrijven in het studiegebied. Dit gelet op het cumulatieve karakter van bepaalde emissies.

6.2 Lucht

Te beschrijven zijn immissies en als gevolg daarvan de mogelijke veranderingen met betrekking tot de achtergrondconcentratie op leefniveau en de achtergronddeposities, ten aanzien van:

- geur;
- stof;
- overige luchtverontreinigende emissies, met name de emissies van verzurende stoffen ten gevolge van transportbewegingen.

Zoveel mogelijk onderscheid dient gemaakt te worden naar emissies, die vrijkomen tijdens het laden en lossen, tijdens bewerking en tijdens opslag.

Vermeld moet worden op welke onderzoeken en welke meetmethoden de emissieschattingen zijn gebaseerd. Omvang en verspreiding van geuremissies dienen, gebruikmakend van het Lange Termijn Frequentie Distributie (LFTD)-model op kaart te worden weergegeven (tenminste de contouren van het 99,5% percentiel en het 98% percentiel van 1 geureenheid/m³) en te worden beschreven.

Duidelijk dient te worden aangegeven welke objecten in de omgeving bijzonder gevoelig zijn voor geur, stof en luchtverontreinigende stoffen.

6.3 Bodem en water

- Wat zijn de gevolgen van de emissies naar riolering, bodem, grondwater en oppervlaktewater voor de concentraties van deze stoffen in de onderscheiden milieucompartimenten?
- Welke maatregelen worden genomen om de gevolgen te verminderen?

6.4 Geluid

- Hoe liggen bij een capaciteit van 60.000 t/a de geluidcontouren ten gevolge van de inrichting gedurende representatieve bedrijfsomstandigheden in de dag-, avond- en nachtperiode?
- Wat is de bijdrage aan de equivalente geluid-niveaus ter hoogte van de geluidgevoelige bestemmingen van de afzonderlijke geluidbronnen in volgorde van dominantie?
- Hoe verdragen de huidige geluidimmissies zich met de zonering ex Wet geluidhinder (zonegrens) en met de daaruit mogelijk voortvloeiende noodzaak tot sanering?
- Hoeveel bedragen de piekniveaus gedurende de dag, avond en nacht en wat zijn de oorzakelijke geluidbronnen?

- Wat is de invloed van het vrachtverkeer op openbare toe- en afvoerwegen op de reeds heersende geluidbelasting ten gevolge van het wegverkeer?

7. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder f van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."*

De milieu-effecten van de bestaande activiteit en het meest milieuvriendelijk alternatief moeten worden vergeleken, zowel onderling als met de aangegeven referentie-situatie, te weten de oorspronkelijke toestand en de autonome ontwikkeling. Aangegeven dient te worden welke gangbare milieukwaliteitseisen, streefwaarden en doeleinden van het milieubeleid daarbij zijn beschouwd.

Aandachtspunten bij dit onderdeel van het MER kunnen zijn:

- een beschouwing over de mate waarin de initiatiefnemer in de bestaande situatie en bij het meest milieuvriendelijke alternatief denkt zijn doelstellingen te verwezenlijken. De doelen zullen daarom zoveel mogelijk moeten worden gekwantificeerd (zie hoofdstuk 2);
- een beschouwing over de positieve en negatieve gevolgen van het meest milieuvriendelijke alternatief.

Op grond van de m.e.r.-regeling in de Wm is de initiatiefnemer niet verplicht om in het MER kostenaspecten aan de orde te laten komen. Desondanks zou een globale kostenvergelijking tussen de bestaande activiteit en het meest milieuvriendelijke alternatief in het MER kunnen worden opgenomen.

8. OVERZICHT VAN LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE

Artikel 7.10, lid 1, onder g van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen [d.w.z. van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling daarvan, resp. van de milieu-effecten] ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."*

Het MER dient aan te geven welke van de gevraagde informatie niet kan worden geleverd, evenals de reden waarom en de betekenis van deze leemten voor de besluitvorming. Informatie die voor de besluitvorming essentieel zal zijn, zal met prioriteit moeten worden geïdentificeerd. Daarbij dienen ook te worden vermeld:

- onzekerheden over het toekomstige afval-aanbod, de samenstelling van dit aanbod en de afzet van de slakken na bewerking en in verband daarmee onzekerheden in de omvang van de overslag en -bewerking van slakken op de locatie;
- onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte gegevens;
- gebrek aan bruikbare voorspellingsmethoden;
- onzekerheden over de emissies;
- andere kwalitatieve en kwantitatieve onzekerheden met betrekking tot milieugevolgen op korte en langere termijn.

9. EVALUATIE ACHTERAF

De vastgestelde leemten in kennis en informatie kunnen worden gezien als onderwerpen van voortgaande studie en behoren mede te worden betrokken bij het op te stellen evaluatieprogramma voor de daadwerkelijk optredende gevolgen voor het milieu. Aangezien de inrichting reeds in bedrijf is, kunnen onderzoeksresultaten met betrekking tot (emissies van) de inrichting en klachten van omwonenden gebruikt worden bij de samenstelling van het MER. In dit licht gezien acht de Commissie het raadzaam zo vroegtijdig mogelijk een adequaat evaluatie-programma op te stellen en uit te voeren, en de resultaten ervan te beschrijven in het MER. Het MER kan daarmee niet alleen een voorspellend, maar ook een evaluerend karakter dragen ten aanzien van de milieugevolgen van de inrichting. Het betreft het volgen van daadwerkelijk optredende emissies, de doelgerichtheid van getroffen voorzieningen en van milieubescherpende maatregelen. Deze evaluatie-resultaten kunnen mede de basis vormen voor het treffen van (aanvullende) mitigerende maatregelen.

10. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER

De rol van m.e.r. in de besluitvorming maakt het noodzakelijk dat het MER toegankelijk en begrijpelijk is voor een breed samengesteld gezelschap van betrokkenen. Elk van deze doelgroepen moet uit het MER de relevante informatie kunnen afleiden en wel zodanig, dat men deze informatie ook kan hanteren en desgewenst verifiëren. Dit stelt hoge eisen aan de presentatie van het MER. In verband hiermee beveelt de Commissie het volgende aan:

- De gevolgen voor het milieu van de bestaande activiteit en het meest milieuvriendelijke alternatief zullen overzichtelijk gepresenteerd en voor alle betrokken partijen toegankelijk moeten zijn. In het MER dient te worden ingegaan op de bij derden levende vragen omtrent het project, zoals die in het kader van de inspraak naar aanleiding van de startnotitie naar voren zijn gekomen. Indien bij de opstelling van het MER is afgeweken van de richtlijnen, dient dit duidelijk en gemotiveerd te worden aangegeven.
- De situering van de inrichting in de omgeving, en het studiegebied zullen met behulp van overzichtskaarten op de juiste schaal moeten worden gepresenteerd.
- Het verdient aanbeveling om de achtergrondgegevens die de conclusies, voorspellingen en keuzes onderbouwen niet in het MER zelf te vermelden, maar zulke informatie in bijlagen op te nemen.
- Achtergrondgegevens die noch in het MER zelf, noch in de bijlagen worden opgenomen, dienen wel beschikbaar te zijn voor geïnteresseerden. In het MER en in eventuele bijlagen dient ernaar te worden verwezen.

11. SAMENVATTING VAN HET MER

Artikel 7.10, lid 1, onder h van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en dient zelfstandig leesbaar te zijn. In de samenvatting moet kort en overzichtelijk de kern van de belangrijkste onderdelen van het MER worden weergegeven. Waar mogelijk en in ieder geval bij de vergelijking van de diverse alternatieven, kan gebruik worden gemaakt van diagrammen, tabellen, figuren, kaarten of eventueel een plan-effecten-matrix. Hierbij dient er voor gewaakt te worden te veel informatie in een figuur of tabel weer te geven.

De samenvatting dient de belangrijkste elementen van het rapport te presenteren:

- motivering van het belang van de bestaande activiteit;
- beschrijving van het meest milieuvriendelijke alternatief;
- beschrijving van de oorspronkelijke situatie van het milieu;
- een objectieve beschrijving en voorspelling van de effecten op het milieu van de bestaande situatie en van het meest milieuvriendelijke alternatief;
- vergelijkende beoordeling van de alternatieven tegen de achtergrond van de normen en uitgangspunten van het milieubeleid;
- de belangrijkste leemten in kennis.

BIJLAGEN

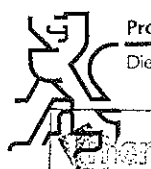
bij het richtlijnenadvies
voor de inhoud van het
milieu-effectrapport
AVI-slakkenbehandelingsinstallatie
Dordrecht

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 6 april 1993, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Provinciehuis
Koningskade 1
2596 AA 's-Gravenhage
Postbus 90602
2509 LP 's-Gravenhage
Telefoon (070) 3116611
Telex 31088 cdkzh nl

Provincie Zuid-Holland
Dienst Water en Milieu

Commissie voor de
milieu-effectrapportage

ingediend op: 6 APR. 1993

nummer: 450-93

doender: 495-1/m.3

kopie naar: IS/Puo/Bib

Commissie voor de Milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

Dienst : Water en Milieu   Ons kenmerk: 54559
Afdeling : Algemeen Beleid en   Uw kenmerk :
          : Coördinatie
Contactpersoon : E. Sprietsma
Doorkiesnr. : 070 - 3117164
Onderwerp : Richtlijnen MER,
              : GeVuDo v.d. slakkenbehandelingsinstallatie
              : op stortplaats Crayenstein-West te
              : Dordrecht.

's-Gravenhage, - 6 APR. 1993

- 6 APR. 1993

Bijgaand doen wij u, mede namens het Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden, een door De Gemeenschappelijke Vuilverwerking Dordrecht (GeVuDo) ingediende startnotitie toekomen.

Op de stortplaats Crayenstein-West te Dordrecht is een slakkenbehandelingsinstallatie aanwezig met een verwerkingscapaciteit van 60.000 ton slakken per jaar. Voor deze installatie is nog geen vergunning afgegeven. Op de vergunningverlening is de mer-regeling ex. Wet Milieubeheer (Wm) van toepassing. Het MER wordt in dit geval gekoppeld aan de te nemen besluiten op de aanvraag ingevolge de Wet milieubeheer (Wm) en eventueel een aanvraag op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO).

Voor de te nemen besluiten in het kader van de Wvo is het zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden bevoegd gezag. Voor wat betreft de Wm is het college van gedeputeerde staten van Zuid-Holland bevoegd gezag.

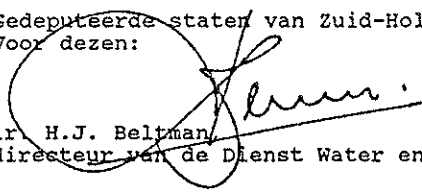
Op grond van de in de Wm opgenomen m.e.r.-regeling zijn wij belast met de gecoördineerde voorbereiding en behandeling van het Milieu-Effectrapport (MER).

In dit verband is thans aan de orde het inwinnen van adviezen over de op te stellen richtlijnen voor de inhoud van het MER.

Gaarne zien wij, mede namens het zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden het advies van uw commissie ten aanzien van de richtlijnen tegemoet. De bekendmaking van het voorne-
men, die wij in de Staatscourant en enkele regionale bladen plaatsen, doen wij u tevens ter informatie toekomen.

Gedeputeerde staten van Zuid-Holland,
Voor dezen:

ir. H.J. Beltman
directeur van de Dienst Water en Milieu.

Bij uw antwoord dienst en afdeling op de enveloppe vermelden en datum en kenmerk op de brief.

Het provinciehuis is met het openbaar vervoer bereikbaar via de tramlijnen 1 en 9 en de buslijnen 18, 65, 88 en 90 en ligt op ruim tien minuten lopen van het station Den Haag Centraal.

BIJLAGE 2

Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 69 d.d. 8 april 1993

PROVINCIE ZUID-HOLLAND

ZUIVERINGSSCHAP HOLLANDSE EILANDEN EN WAARDEN

INSPRAAK MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE

Op stortplaats Crayestein-West te Dordrecht is een slakkenbehandelingsinstallatie aanwezig met een verwerkingscapaciteit van 60.000 ton slakken per jaar. Gebieken is dat voor deze installatie geen vergunning is verleend. Dit houdt in dat de Gemeenschappelijke Vuilverwerking Dordrecht (GeVuDo) alsnog een vergunning voor deze installatie dient aan te vragen.

Procedure.

Voor de installatie moet een vergunning op grond van de Wet milieubeheer (Wm) en eventueel een vergunning op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) worden aangevraagd.

Alvorens deze vergunningen kunnen worden aangevraagd en in behandeling kunnen worden genomen moet eerst duidelijk zijn wat de effecten zijn van deze uitbreiding op het milieu. Dit wordt beschreven in een Milieu-Effectrapport (MER).

Voor de vergunningverlening in het kader van de Wvo is het Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden te Dordrecht het bevoegd gezag.

Voor de vergunningverlening in het kader van de Wm is het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland bevoegd gezag. Het Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden en Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland stellen de richtlijnen op waaraan het op te stellen MER zal moeten voldoen.

Voordat de richtlijnen worden vastgesteld kan eenieder opmerkingen en wensen met betrekking tot de inhoud van de richtlijnen kenbaar maken aan het college van Gedeputeerde Staten. Dit college coördineert de voorbereiding en de behandeling van het Milieu-effectrapport en de vergunningaanvragen.

De startnotitie voor de MER-procedure ligt met ingang van 13 april 1993 tot en met 12 mei 1993 tijdens kantooruren ter inzage:

- in het Provinciehuis, Koningskade 1 te 's-Gravenhage, kamer A540, tel.nr.: (070) 3117324;
- bij het Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden, Joh. de Wittstraat 40 te Dordrecht, tel.nr.: (078) 141288;
- B en W van Dordrecht, p/a Milieudienst Zuid-Holland-Zuid, Weizigtweg 33 te Dordrecht, tel.nr.: (078) 311599.

Buiten kantooruren is inzage van de stukken mogelijk na telefonische afspraak.

Opmerkingen met betrekking tot de inhoud van de te geven richtlijnen kunnen tot en met 12 mei 1993 schriftelijk worden ingediend bij het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Postbus 90602, 2509 LP 's-Gravenhage.

Er wordt op gewezen dat bezwaren pas in een later stadium, te weten na het indienen van het MER en de vergunningaanvragen, kunnen worden ingediend. De indiening van het MER en de vergunningaanvragen zullen ook in de regionale pers worden gepubliceerd, waarbij op de mogelijkheden tot het indienen van bezwaren zal worden gewezen.

Voor nadere informatie over deze procedure kunt u contact opnemen met de heer E. Sprietsma, tel.nr.: (070) 3117164 of mevrouw S. Gertenaar, tel.nr.: (070) 3117324.

DWM/143

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Gemeenschappelijke Vuilverwerking Dordrecht en Omstreken.

Bevoegd gezag: College van Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland en het Dagelijks Bestuur van het Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden.

Besluit: vergunningverlening ingevolge de Wet milieubeheer, eventueel vergunning ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren.

Categorie Besluit m.e.r.: 18.2

Activiteit: oprichten van een installatie waarin slakken worden bewerkt afkomstig van vuilverbrandingsinstallaties.

Stand van zaken: De procedure is op 13 april 1993 van start gegaan met de ter inzage legging van de startnotitie. De inzage termijn duurde tot 12 mei 1993. Op 13 april heeft de Commissie een bezoek gebracht aan de locatie. Het conceptadvies voor richtlijnen is op 7 juni 1993 besproken met bevoegd gezag en initiatiefnemer. Het advies voor richtlijnen is uitgebracht op 14 juni 1993.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. L.P.M. Linssen

ir. W.T. van Wijk

prof.dr.ir. D. de Zeeuw (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep: ir. V.J.H.M. ten Holder.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	930511	Milieudienst Zuid-Holland-Zuid	Dordrecht	930525